

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
СЛОВАЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ СІЛЬСЬКОГО
ГОСПОДАРСТВА (СЛОВАЦЬКА РЕСПУБЛІКА)
ЧЕСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПРИРОДНИЧИХ НАУК (ЧЕХІЯ)
ПОМОРСЬКА АКАДЕМІЯ В СЛУПЬСКУ (ПОЛЬЩА)**

Міжнародна науково-практична конференція

**АГРАРНА ОСВІТА ТА НАУКА:
ДОСЯГНЕННЯ, РОЛЬ, ФАКТОРИ РОСТУ**

Сучасний розвиток ветеринарної медицини

3 жовтня 2024 року

Біла Церква

2024

УДК 636.09'06

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р екон. наук, ректор.
Варченко О.М., д-р екон. наук.
Недашківський В.М., д-р с.-г. наук.
Димань Т.М., д-р с.-г. наук.
Краютієне І., доктор.
Мамедова К.Х., д-р філософії.
Власенко С.А., д-р вет. наук.
Козій Н.В., канд. вет. наук.
Василенко О.І., д-р філософії.
Юрченко А.І., канд. с.-г. наук.
Славінська О.В., відповідальний секретар.

Відповідальна за випуск – **Славінська О.В.**, керівник редакційно-видавничого відділу.

Сучасний розвиток ветеринарної медицини: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. 3 жовтня 2024 р. м. Білоцерківський НАУ 104 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

©БНАУ

поверхонь у харчовій промисловості. Їх застосування дозволяє швидко оцінювати мікробіологічну чистоту виробничих середовищ, прискорюючи процес виявлення потенційних загроз та оптимізуючи подальші дослідницькі кроки, що робить ці середовища цінним доповненням до стандартних методів контролю гігієни у харчовому виробництві.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. International Organization for Standardization. (2015). ISO 7218:2015 - Microbiology of food and animal feeding stuffs — General requirements and guidance for microbiological examinations. Geneva, Switzerland: ISO.
2. International Organization for Standardization. (2013). ISO 4833-1:2013 - Microbiology of the food chain — Horizontal method for the enumeration of microorganisms — Part 1: Colony count at 30 degrees C by the pour plate technique. Geneva, Switzerland: ISO.
3. Gaillot, O., Wetsch, M., Fortineau, N., & Berche, P. (2000). Evaluation of CHROMagar Orientation medium for detection of urinary tract pathogens. *Journal of Clinical Microbiology*, 38(1), 224-228.
4. Massidda, O., Carrara, P., Patrosso, M. C., Ferrari, C., & Massidda, M. (2006). Comparison of CHROMagar Orientation with standard culture media for detection and identification of pathogens in clinical urine samples. *Microbiologica*, 29(4), 325-330.

УДК: 616.98:616.05.022.39:636

БІЛИК С.А., канд. вет. наук

СКИБА Г.С., лікар вет. мед., виконавчий директор ГС ВАУ*

ЦАРЕНКО Т.М., канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

*ГС Ветеринарний альянс України, м. Київ

РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ВИДАЧІ ВЕТЕРИНАРНО-САНІТАРНИХ ПАСПОРТІВ ДЛЯ ДОМАШНІХ ТВАРИН

Оптимізація видачі ветеринарно-санітарних паспортів домашніх тварин в Україні є проблемою вже багато років. Наразі, видавати ветеринарно-санітарний паспорт та документи на вивіз тварин за межі нашої держави, мають право виключно державні установи ветеринарної медицини. Такий порядок потребує реформування з точки зору наближення вітчизняних практик та норм законодавства до європейських та задля задоволення потреб власників домашніх тварин у отриманні якісної послуги.

Ключові слова: домашні тварини, ветеринарно-санітарні паспорти, ветеринарний сертифікат, ліцензований лікар ветеринарної медицини.

BILYK S.A., Candidate of Veterinary Sciences, **SKYBA G.S.**, Doctor of Veterinary Medicine, Executive Director of the Ukrainian Association of Veterinarians*

TSARENKO T.M., Candidate of Veterinary Sciences

Bila Tserkva National Agrarian University

*Veterinary Alliance of Ukraine, Kyiv

REFORMING THE SYSTEM OF ISSUING VETERINARY AND SANITARY PASSPORTS FOR PETS

Optimizing the procedure for issuance of veterinary and sanitary passports for pets in Ukraine has been a problem for many years. Currently, only state veterinary institutions have the right to issue veterinary and sanitary passports and documents for the transportation of pets outside the country. This procedure needs to be reformed in order to bring national practices and legislation closer to European standards and to meet the needs of pet owners for a quality service.

Key words: pets, veterinary and sanitary passports, veterinary certificate, licensed veterinarian.

Ветеринарний паспорт домашньої тварини (petpassport) є важливим документом, він містить інформацію про тварину. Це дозволяє ідентифікувати тварину в разі її втрати або ідентифікувати її під час перетину кордонів. Паспорт містить записи про всі вакцинації тварини, зокрема обов'язкове щеплення проти сказу. Більшість країн вимагають підтвердження того, що тварина вакцинована проти сказу для отримання дозволу на ввезення собаки або kota. Для подорожей в країни Євросоюзу з домашніми тваринами ветеринарний

паспорт є обов'язковим документом. Наявність ветеринарного паспорта із відмітками про всі необхідні щеплення та процедури (наприклад профілактичні обробки проти гельмінтів) переважно звільняє тварину від проходження карантину у країні прибуття.

Ветеринарний паспорт також містить записи про всі візити до ветеринара, вакцинації, обробки від паразитів та інші важливі ветеринарні процедури. Він є джерелом інформації для ветеринарного лікаря про здоров'я тварини та строки наступних профілактичних обробок.

У Європейському союзі існує система паспортів домашніх тварин та сертифікатів здоров'я тварин (АНС). Паспорт домашніх тварин у Європейському Союзі (ЄС) – це документ, що дозволяє вільне пересування домашніх улюбленців (собак та котів і тхорів) у країнах-членах ЄС і містить інформацію про ідентифікаційний код мікрочіпа чи татуювання, запис про вакцинацію проти сказу та дані ветеринарного лікаря, який видав документ. Відмітка про дегельмінтизацію проти стрічкових гельмінтів необхідна у деяких випадках, зокрема для собак, які подорожують до Фінляндії, Ірландії, Мальти та Норвегії.

Окремі країни ЄС мають свої специфічні вимоги на додачу до загальноєвропейських. У Франції дотримуються суворих правил щодо сказу і вакцинація домашніх тварин від сказу має бути проведена акредитованим ветеринаром. Іспанія та Італія вимагає, щоб домашні тварини, які ввозяться з країн з високим ризиком сказу, на додаток до стандартної вакцинації, мали доказ наявності титру антитіл проти сказу та дегельмінтизації. Існують також правила, що стосуються конкретних порід, наприклад, обмеження на ввезення певних порід собак, які вважаються небезпечними. Ірландія одна з країн з більш суворим контролем за перевезенням домашніх тварин через її статус вільної від сказу. Також домашні тварини можуть бути піддані карантину, якщо вони не відповідають вимогам здоров'я після прибуття до країни ЄС.

У країнах ЄС власники можуть отримати паспорт на домашніх тварин у будь-якого ліцензованого ветеринара, в тому числі приватного. Паспорт на домашню тварину дійсний протягом її життя. Система паспортів домашніх тварин ЄС поширюється лише на котів, собак та тхорів.

Із січня 2021 року паспорти домашніх тварин, що видані у Великій Британії, більше не є дійсними для подорожей до ЄС або Північної Ірландії. Натомість власникам, які подорожують із домашніми тваринами із Великої Британії необхідно отримати санітарний сертифікат здоров'я тварини (AnimalHealthCertificate–АНС), який є документом, що засвідчує стан здоров'я, підтверджує особу домашньої тварини й статус щеплення. Він має бути виданий офіційним ветеринарним лікарем не пізніше ніж за 10 днів до передбачуваної подорожі і дійсний лише для однієї поїздки.

В Україні вимоги до паспорта домашньої тварини (ветеринарно-санітарного паспорту на тварину) є аналогічними і такі документи визнаються в інших країнах світу для перетину кордону із твариною. Від липня 2018 р. міжнародний ветеринарний паспорт можна оформити лише у державних установах ветеринарної медицини, що створює незручності для власників тварин, перериває логічний шлях власника з отримання ветеринарних документів на тварину. Створюється ситуація, коли власники тварин стикаються з необхідністю у суворо встановлені часові терміни проходити фактично окрему процедуру оформлення ветеринарного паспорта поза сферою повноважень лікаря ветеринарної медицини, який безпосередньо здійснює профілактику та лікування тварини. Частина власників тварин при виїзді за кордон стикнувшись із зайвими і не зрозумілими для них бюрократичними процедурами відмовляється від перевезення тварин, що стає ще більш актуальним у зв'язку із складною ситуацією в країні, збільшується ризик для тварин бути покинутими.

Реформування процедури видачі ветеринарно-санітарного паспорта на тварину потребує надання дозволу ліцензованим лікарям ветеринарної медицини видавати такі документи на рівні з лікарями державних установ ветеринарної медицини, що передбачає нова редакція Закону України «Про ветеринарну медицину» прийнята 04.02.2021 р. і яка мала увійти в дію 04.02.2023 р. Через початок повномасштабного вторгнення ці строки було змінено із формулюванням «увійде в дію через рік після закінчення військового стану». Разом з тим, прийнято ряд необхідних документів, які вносять зміни в суміжні нормативні акти. У «Порядку видачі ветеринарних документів» уточнено, що ветеринарно-санітарні паспорти на

тварин також можуть видаватися ліцензованими лікарями ветеринарної медицини, таке положення містять «Правила заповнення, зберігання, списання ветеринарних документів та вимог до їх обліку». Наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України від 25 квітня 2023 року № 987 затверджено «Порядок надання повноваження ліцензованим ветеринарним лікарям на видачу ветеринарних свідоцтв та ветеринарних паспортів на тварин», який регламентує процедуру отримання повноваження, також розроблена «Методика розрахунку плати за видачу ветеринарних документів». Водночас видача ветеринарних документів виключена із переліку адмінпослуг, які надають органи ДПСС та ті, що належать до сфери її управління, що прибирає обмеження на надання такої послуги ліцензованими приватними лікарями ветеринарної медицини.

Наступним кроком у реформування системи видачі ветеринарного паспорту є цифровізація такої процедури, введення електронного ветеринарного паспорту на базі реєстру домашніх тварин, наразі у межах експериментального проекту з проведення ідентифікації та/або реєстрації домашніх тварин.

Отже, завершення реформування системи видачі ветеринарно-санітарного паспорта на тварину (міжнародного ветеринарного паспорта) є необхідним для наближення національного законодавства до нормативів ЄС, полегшення співпраці із інституціями ЄС та інших країн світу, усунення невиннованих бюрократичних бар'єрів для власників тварин на шляху отримання ветеринарних документів на тварину. Є нагальна потреба запровадження інших строків введення в дію нової редакції Закону «Про ветеринарну медицину», не прив'язані до строків дії воєнного стану.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. European pettravel: Misleading information from veterinarians and government agencies / R. K. Davidson et al. *Zoonoses and Public Health*. 2012. 59 p. DOI:10.1111/j.1863-2378.2012.01499.x.
2. Закон України «Про ветеринарну медицину». URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1206-20#Text>
3. Постанова КМУ «Про затвердження Порядку видачі ветеринарних документів». URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/857-2013-%D0%BF#n8>
4. Наказ Мінагрополітики «Про затвердження порядку надання повноваження ліцензованим ветеринарним лікарям на видачу ветеринарних свідоцтв та ветеринарних паспортів на тварин». URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0964-23#Text>

Секція 8. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЩОДО БЕЗПЕЧНОСТІ, ЯКОСТІ ТА ГІГІЄНИ ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА

УДК 634.7.614.30:343

БУКАЛОВА Н.В., канд. вет. наук, **БОГАТКО Н.М.**, д-р вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ПРИЛІПКО Т.М., д-р с.-г. наук

Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»

e-mail: nvbukalova@gmail.com, nadiyabogatko@ukr.net, lyasota777@gmail.com

ПИТАННЯ ЗАКОНОДАВЧОГО РЕГУЛЮВАННЯ БЕЗПЕЧНОСТІ ТА ЯКОСТІ СВІЖИХ І ШВИДКОЗАМОРОЖЕНИХ ЯГІД ДЛЯ ВІТЧИЗНЯНОГО РИНКУ

Розглянуто законодавчі вимоги щодо показників безпеки та якості свіжих й швидкозаморожених ягід, що регулюються між постачальником та замовником у межах контрактних зобов'язань чи узгоджених специфікацій на продукт рослинного походження.

Ключові слова: ягоди свіжі, ягоди швидкозаморожені, безпека, якість, нормативна база, вітчизняний ринок.

BUKALOVA N.V., candidates of veterinary sciences, **BOGATKO N.M.**, doctor of veterinary sciences